

ΟΜΑΔΑ Α

| | | | | | | |
|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| A.1 | A.2 | A.3 | A.4 | A.5 | A.6 | A.7 |
| Λάθος | Σωστό | Σωστό | Λάθος | Σωστό | δ | γ |

ΟΜΑΔΑ Β

Υπάρχουν τέσσερα είδη ή κατηγορίες ανεργίας: η εποχιακή ανεργία, η ανεργία τριβής, η διαρθρωτική ανεργία και η ανεργία λόγω ανεπαρκούς ζήτησης (ή Κεϋνσιανή ανεργία).

Εποχιακή ανεργία: Πολλές επιχειρήσεις, όπως, για παράδειγμα, οι αγροτικές και οι τουριστικές, παρουσιάζουν συστηματικές μεταβολές στην παραγωγική τους δραστηριότητα κατά τη διάρκεια του έτους. Οι μεταβολές της παραγωγής συνοδεύονται από αντίστοιχες μεταβολές της απασχόλησης εργατικού δυναμικού και, συνεπώς, από μεταβολές της ανεργίας. Αυτή η ανεργία ονομάζεται εποχιακή. Χαρακτηριστικό της εποχιακής ανεργίας είναι ότι επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο και είναι προσωρινή και μικρής σχετικά διάρκειας.

Ανεργία τριβής: Ανεργία τριβής είναι εκείνη η οποία οφείλεται στην αδυναμία της αγοράς εργασίας να απορροφήσει άμεσα ανέργους, παρότι υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας, για τις οποίες οι άνεργοι έχουν τα απαραίτητα προσόντα και επαγγελματική εξειδίκευση. Η ανεργία τριβής οφείλεται στην αδυναμία των εργατών να εντοπίζουν αμέσως τις επιχειρήσεις με τις κενές θέσεις και στην αδυναμία των επιχειρήσεων να εντοπίσουν τους ανέργους εργάτες. Επίσης μπορεί να οφείλεται στη γεωγραφική απόσταση μεταξύ της περιοχής όπου υπάρχει ανεργία και αυτής όπου υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας. Γενικότερα οφείλεται στην έλλειψη ενός αποτελεσματικού συστήματος πληροφοριών για ύπαρξη ανέργων και επιχειρήσεων με κενές θέσεις εργασίας.

Διαρθρωτική ανεργία: Όταν σε μια οικονομία υπάρχουν άνεργοι και κενές θέσεις εργασίας, αλλά οι άνεργοι δεν μπορούν να απασχοληθούν στις υπάρχουσες κενές θέσεις, επειδή υπάρχει αναντιστοιχία ανάμεσα στα προσόντα και την ειδίκευση των ανέργων και σ' αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη των κενών θέσεων, η ανεργία αυτή ονομάζεται διαρθρωτική. Για παράδειγμα, είναι δυνατόν σε μια οικονομία να υπάρχει ανεργία μηχανικών και έλλειψη λογιστών, ή να υπάρχει ανεργία για τους βιομηχανικούς εργάτες και έλλειψη ξενοδοχειακών υπαλλήλων. Η διαρθρωτική ανεργία οφείλεται σε τεχνολογικές μεταβολές, οι οποίες δημιουργούν νέα επαγγέλματα και αχρηστεύουν άλλα, και σε αλλαγές στη διάρθρωση της ζήτησης, οι οποίες αυξάνουν τη ζήτηση ορισμένων προϊόντων και ταυτόχρονα μειώνουν τη ζήτηση άλλων. Όπως είναι φανερό, η διαρθρωτική ανεργία δημιουργείται από τη δυσαναλογία προσφοράς και ζήτησης των διάφορων ειδικοτήσεων. Η

μείωσή της απαιτεί επανεκπαίδευση των ανέργων, ώστε να αποκτήσουν τις ειδικεύσεις στις οποίες υπάρχει έλλειψη. Διαφορετικά, η διαρθρωτική ανεργία μπορεί να είναι μεγάλης διάρκειας.

Ανεργία Ανεπαρκούς Ζήτησης: Η ανεργία λόγω ανεπαρκούς ζήτησης, ονομαζόμενη και κεύθσια ανεργία, είναι εκείνη που προέρχεται από την πτώση της οικονομικής δραστηριότητας στις φάσεις της καθόδου και της ύφεσης του οικονομικού κύκλου. Πρόκειται, δηλαδή, για αδυναμία της συνολικής ζήτησης της οικονομίας να απορροφήσει τη συνολική προσφορά εργατικού δυναμικού. Η ανεργία αυτή έχει κυκλικό χαρακτήρα, δηλαδή επαναλαμβάνεται, και η διάρκεια της εξαρτάται από τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου.

Συνέπειες της ανεργίας

Η ανεργία έχει τρεις βασικές οικονομικές συνέπειες. Πρώτον: Αποτελεί απώλεια παραγωγικών δυνάμεων, δηλαδή της εργασίας των ανέργων, η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην παραγωγική διαδικασία. Δεύτερον: Σημαίνει απώλεια εισοδήματος για τον άνεργο και την οικογένειά του. Τρίτον: Επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, λόγω της παροχής των επιδομάτων ανεργίας προς τους ανέργους.

Φυσικά οι συνέπειες της ανεργίας είναι ευρύτερες, γιατί η κατάσταση της ανεργίας μπορεί να είναι εξαιρετικά επώδυνη για τον άνεργο και την οικογένειά του αφού, εκτός από την έλλειψη εισοδήματος, μειώνει την κοινωνική του θέση, δημιουργεί προβλήματα αυτοσεβασμού, οικογενειακών τριβών, κ.τ.λ. Με άλλα λόγια, πέρα από τις οικονομικές συνέπειες, η ανεργία δημιουργεί σοβαρά κοινωνικά προβλήματα.

ΟΜΑΔΑ Γ

Γ.1

Μέσω του τύπου $K.E._X = 1/K.E._\Psi$ βρίσκουμε ότι:

$$K.E._X(B \rightarrow A) = 2, K.E._X(\Gamma \rightarrow B) = 1, K.E._X(\Delta \rightarrow \Gamma) = 1/2, K.E._X(E \rightarrow \Delta) = 1/4$$

$$K.E._X(B \rightarrow A) = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 2 = \frac{8-0}{52-X} \Leftrightarrow X_B = 48 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

$$K.E._X(\Delta \rightarrow \Gamma) = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 1/2 = \frac{\Psi-18}{38-24} \Leftrightarrow \Psi_\Delta = 25 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

Ο πίνακας συμπληρωμένος είναι ως εξής:

| Συνδυασμοί ποσοτήτων | Παραγόμενες ποσότητες αγαθού X | Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Ψ | Κόστος ευκαιρίας αγαθού Ψ (σε μονάδες X) | Κόστος ευκαιρίας αγαθού X (σε μονάδες Ψ) |
|----------------------|--------------------------------|--------------------------------|--|--|
| A | 52 | 0 | | |
| | | | 0,5 | 2 |
| B | 48 | 8 | | |
| | | | 1 | 1 |
| Γ | 38 | 18 | | |
| | | | 2 | 0,5 |
| Δ | 24 | 25 | | |
| | | | 4 | 0,25 |
| E | 0 | 31 | | |

Γ.2.

α) Οι 20 μονάδες X βρίσκονται εντός του διαστήματος $\Delta \rightarrow E$, όπου $K.E.X = \frac{1}{4}$

| | X | Ψ | $K.E.X$ |
|----------|-----------|--------------|---------------|
| Δ | 24 | 25 | $\frac{1}{4}$ |
| | 20 | Ψ = ; | |
| E | 0 | 31 | |

$$\frac{1}{4} = \frac{31 - \Psi}{20 - 0} \Leftrightarrow \Psi = \mathbf{26 \text{ μονάδες προϊόντος}}$$

Αυτό σημαίνει ότι ο συνδυασμός K ($X=20, \Psi=27$) είναι **ανέφικτος** γιατί όταν η οικονομία παράγει $X = 20$, τότε η μέγιστη ποσότητα $\Psi = 26$ μ.π.

β) Οι 30 μονάδες X βρίσκονται εντός του διαστήματος $\Gamma \rightarrow \Delta$, όπου $K.E.X = \frac{1}{2}$

| | X | Ψ | $K.E.X$ |
|----------|-----------|--------------|---------------|
| Γ | 38 | 18 | $\frac{1}{2}$ |
| | 30 | Ψ = ; | |
| Δ | 24 | 25 | |

$$\frac{1}{2} = \frac{25 - \Psi}{30 - 24} \Leftrightarrow \Psi = \mathbf{22 \text{ μονάδες προϊόντος.}}$$

Αυτό σημαίνει ότι ο συνδυασμός Λ ($X=30$, $\Psi=22$) είναι **άριστος** γιατί όταν η οικονομία παράγει $X = 30$, τότε η μέγιστη ποσότητα $\Psi = 22$ μ.π.

Γ.3

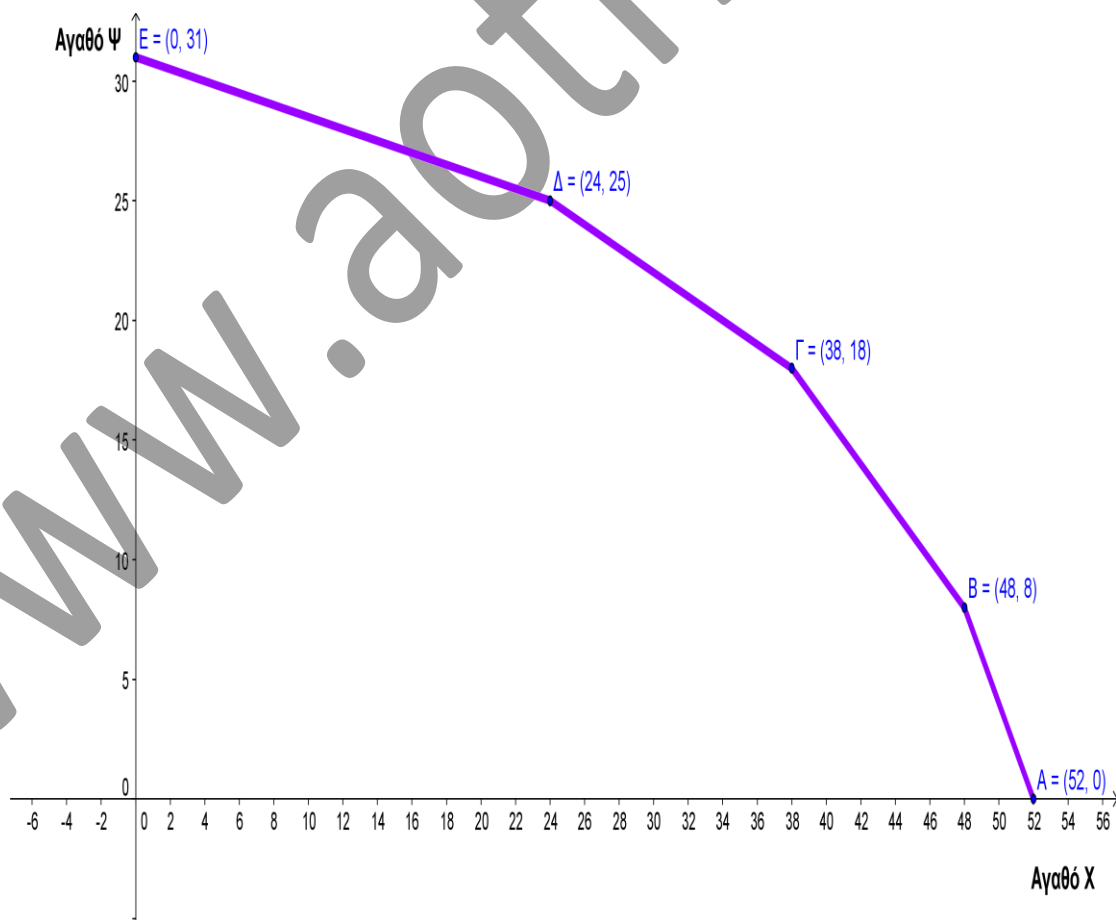
Οι 10 μονάδες Ψ βρίσκονται εντός του διαστήματος $B \rightarrow \Gamma$, όπου $Κ.Ε._X = 1$

| | X | Ψ | ΚΕ_X |
|----------|--------------|-----------|-----------------------|
| B | 48 | 8 | 1 |
| | X = ; | 10 | |
| Γ | 38 | 18 | |

$$1 = \frac{48 - X}{10 - 8} \Leftrightarrow X = \mathbf{46 \text{ μονάδες προϊόντος}}$$

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να θυσιαστούν $52 - 46 = 6$ μονάδες αγαθού X , προκειμένου να παραχθούν οι πρώτες 10 μονάδες του αγαθού Ψ .

Γ.4



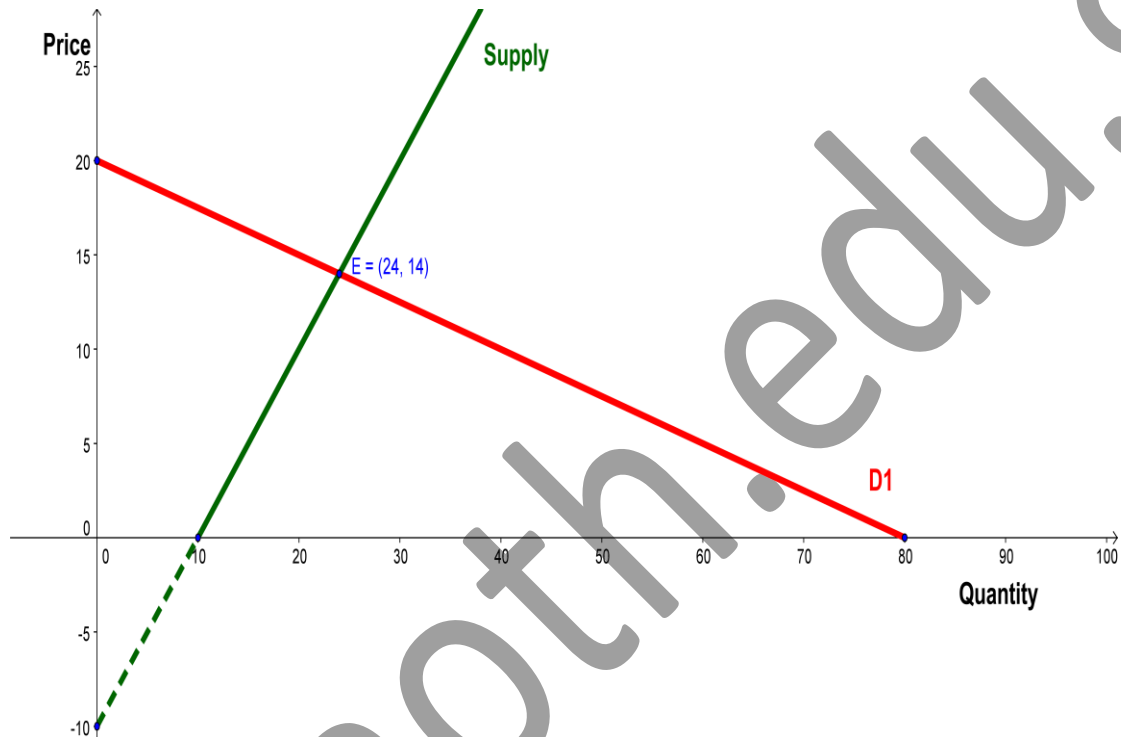
ΟΜΑΔΑ Δ

Δ.1.

$$Q_D = Q_S \Leftrightarrow 80 - 4 \cdot P = 10 + P \Leftrightarrow P_o = 14 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$\text{Για } P_o = 14 \text{ έχουμε } Q_S = 10 + 14 \Leftrightarrow Q_o = 24 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

Δ.2.



Δ.3.

$$\text{Για } P_A = 10 \text{ χρ. μον. οι παραγωγοί προσφέρουν } Q_{SA} = 10 + 10 = 20 \text{ μον. πρ.}$$

Αυτές τις 20 μονάδες προϊόντος κάποιοι καταναλωτές είναι διατεθειμένοι να τις απορροφήσουν σε τιμή Μαύρης Αγοράς. Συγκεκριμένα:

$$Q_{SA} = 80 - 4 \cdot P_{M.A} \Leftrightarrow 20 = 80 - 4 \cdot P_{M.A} \Leftrightarrow P_{M.A} = 15 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

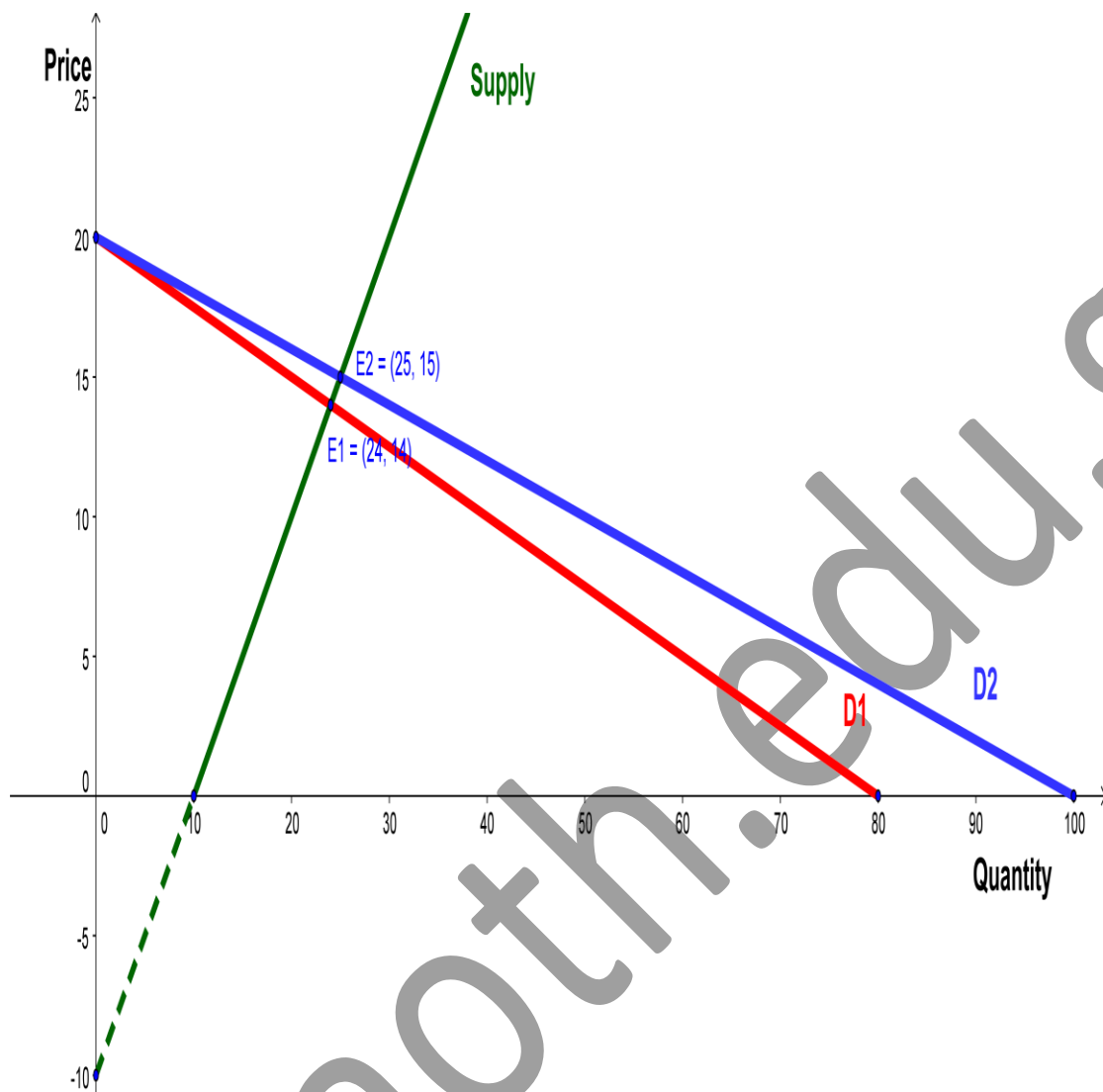
$$\text{Άρα «Καπέλο» : } P_{M.A} - P_A = 15 - 10 = 5 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

Δ.4.

$$Q'_D = Q_D + \frac{25}{100} \cdot Q_D \Leftrightarrow Q'_D = \frac{125}{100} \cdot (80 - 4 \cdot P) \Leftrightarrow Q'_D = 100 - 5 \cdot P$$

$$Q'_D = Q_S \Leftrightarrow 100 - 5 \cdot P = 10 + P \Leftrightarrow 6 \cdot P = 90 \Leftrightarrow P'_o = 15 \text{ χρ. μονάδες}$$

$$\text{Για } P'_o = 15 \text{ έχουμε } Q_S = 10 + 15 \Leftrightarrow Q'_o = 25 \text{ μονάδες προϊόντος}$$



Τις λύσεις των θεμάτων επιμελήθηκαν οι οικονομολόγοι

Γιώργος Καμαρινός

Ιωάννα Καλογεράκου

Αριστέιδης Νότης

Επιστημονικοί συνεργάτες του www.aoth.edu.gr